

Tuntosarvi

Suomen Kuurosokeat ry:n järjestö- ja jäsenlehti

8/2021

**Ammatillisen
kuntoutuksen
kautta
työelämään**

**Nuorten
purjehdusretki**

Sisältö

Pääkirjoitus.....	3
Ammatillisen kuntoutuksen avulla kiinni työelämään	4
Työntekijät tutuiksi -juttusarja.....	7
Ohjausta ja avustamista.....	8
Hätäpuhelu viittoen.....	10
Tietovisa	11
Sisulla suomen kieli haltuun	12
Kuurosokeiden teoksia esillä esteettömän taiteen festivaalilla	13
Liikennepalvelulakiin muutoksia.....	14
Näkövammaisten nuorten purjehdusretkellä	16
Tampereella keilattiin mestaruuksista.....	18
Suuria mullistuksia 2010–2020-luvuilla	20
Ilmoitukset.....	22
Sarjakuva.....	27

Etukansi: Taru Eskelinen viimeistelee itse tekemäänsä rottinkikoria. Kuva: Taru Eskelisen kotialbumi.

Takakansi: Syksyn omenoita. Kuva: Pixabay.

Tuntosarvi

47. vuosikerta
ISSN 2490–1695

Julkaisija

Suomen Kuurosokeat ry

Levikki

500

Taitto

Heidi Häyrynen

Päätoimittaja

Heidi Häyrynen
p. 040 753 2026
viestinta@kuurosokeat.fi

Vuosikerran hinta

Vuosikerta 25 euroa. Suomen Kuurosokeat ry:n jäsenille ilmainen. Yhdeksän numeroa vuodessa printtilehtenä, pistekirjoituksella, Daisy-äänilehtenä, sähköisenä Luetus-ohjelmassa ja pdf-näköislehtenä verkossa.

Mainosten hinnat

puoli sivua 140 euroa
2 x 1/2 palstaa 70 euroa
1 palsta 60 euroa
1/2 palstaa 35 euroa
1/4 palsta 20 euroa

Tilaukset ja osoitteenmuutokset

Suomen Kuurosokeat ry,
Insinöörinkatu 10, 33720 Tampere.
s-posti:osoitteenmuutos@kuurosokeat.fi

Toimiston aukioloaika

ma–pe klo 9.00–15.00

Painopaikka

Viestipaino Oy, Tampere

Toimituksella on oikeus käyttää lehden juttuja yhdistyksen internet-sivulla www.kuurosokeat.fi.

Maailma on muuttunut, muutummeko me?

Koronaviruksesta on varmasti kirjoitettu jo liikaakin, joten keskityn tässä aikaan pandemian jälkeen. Yhteiskunta oli ottamassa digiloikkaa jo muutamia vuosia sitten. Usein askeleet kohti sähköisempää Suomea olivat varsin haparoivia tai ainakin hitaita. Monille hidas digiloikka on ollut vain positiivinen asia; tietokoneet ja mobiililaitteet eivät ole olleet ratkaisuja kaikkeen. Kuurosokeille henkilökohtainen palvelu ja ihmisten kohtaaminen ovat erityisen tärkeitä, sillä joissakin tapauksissa se on ainoa toimiva keino.

Kuitenkin maailmassa on tapahtunut täysin odottamattomia muutoksia viimeisen kahden vuoden aikana. Koronapandemian myötä yhteiskuntien eristäytyminen pakotti suuren osan maailmasta ottamaan nopean yhtäaikaisen digiloikan. Tämä näkyi uusina sähköisinä etäkokouksina, palvelujen siirtymisenä nopealla aikataululla internettiin ja jopa ruoan verkkokaupan räjähdysmäisenä kasvuna. Maailma muuttui, mutta onko uusi maailma parempi vai huonompi kuurosokeille?

Sähköiset ja internet-pohjaiset järjestelmät ovat periaatteessa saavutettavia, mikäli palvelun tarjoaja muistaa kiinnittää asiaan huomiota. Laki digitaalisten palvelujen saavutettavuudesta sitoo julkisoikeudellisia laitoksia,

kuten Kelaa. Heidän tulee taata toimivat sähköiset palvelut myös apuvälineitä käyttäville. Yhteiskunnassa on kuitenkin suuri joukko toimijoita, joita lainsäädäntö ei sido. Kuurosokean tarve vaikkapa ruoan verkko-ostamiselle saattaa olla valtaväestöä suurempi näkö- ja kuulovaikeuksien takia. Näiden palvelujen saavutettavuus voi olla hyvinkin puutteellinen ja estää ostosten tekemisen.

Entäpä ne ihmiset, jotka ovat päättäneet olla siirtymättä digitaalisiin palveluihin, joko omasta tahdostaan tai heistä riippumattomista syistä? Uusi sähköinen maailma voi olla vieras, eikä tuttuja palveluja enää välttämättä saa. Yhteiskunnan tulisi pystyä huolehtimaan myös heistä ja tarjota tulevaisuudessa palveluja ilman digivaatiimuksia.

Digitaalinen maailma antaa kuitenkin mahdollisuuksia, kuten mainitsemani ruoan verkko-ostokset. Kannustankin kaikkia kokeilemaan ja tutkimaan näitä vaihtoehtoja. ICT-palveluissa autamme kuurosokeita laitteiden hankinnassa, koulutamme käytössä ja tuemme ongelmassa. Digitaalisesta maailmasta saattaa löytyä sinullekin jotain täysin uutta. Värikästä syksyä!

Marko Vainioma, ICT-päällikkö ■

Ammatillisen kuntoutuksen avulla kiinni työelämään

Teksti: Heidi Häyrynen
Kuva: Taru Eskelisen kotialbumi

25-vuotiaan **Taru Eskelisen** syksyyn kuuluu hyvää. Hän on juuri aloittanut työkokeilussa Etelä-Savon Näkövammaiset ry:n toimistolla. Työkokeilu on osa Kelan työllistymistä edistävää ammatillista kuntoutusta. Tavoitteena on sen avulla löytää ala, joka aidosti kiinnostaa häntä.

Eskelisellemme työllistyminen ei ole ollut helppoa. Työuraan on kuulunut lyhyitä työpätkiä ja työttömyysjaksoja. Oman haasteensa on tuonut myös Usherin syndroomasta johtuva kuulonäkövamma. Hänellä on molemmissa korvissa käytössä kuulokojeet. Myös näkökenttä on kaventunut putkinäköksi.

– Kelan ammatillinen kuntoutus näyttäytyi minulle elämäntilanteeni ja vammani vuoksi ainoalta väylältä päästä mukaan vapaille työmarkkinoille, hän kertoo.

Kivinen urapolku

Eskelinen on opiskellut kaksi ammatillista perustutkintoa. Kuva-artsaaniksi

hän on valmistunut Laukaassa vuonna 2014. Maalariksi hän valmistui Mikkelissä vuonna 2016.

Maalarikoulun jälkeen hän pääsi kesätöihin kuukaudeksi Mikkelin kaupungille viriketoiminnan ohjaajaksi. Työpätkän jälkeen seurasi puolen vuoden työttömyysjakso. Sitten hän onnistui samaan töitä vuokratyöfirman kautta pesulasta. Tehtäviin kuului vaatteiden viikkausta. Työjakso kesti puoli vuotta.

Mutkien kautta Eskelinen pääsi vuonna 2017 kaupungin kuntouttavaan työtoimintaan. Siellä hän jatkoi vuoden 2021 kevääseen asti. Eskelinen teki työtoiminnassa käsitöitä sekä harjoitteli kuvankäsittelyohjelmien käyttöä. Koska työllistyminen ei edennyt, hän hakeutui Kelan ammatilliseen kuntoutus selvitykseen. Sen tuloksena hänelle suositeltiin työkokeilua.

Ongelmana kuitenkin oli, ettei hän tiennyt mitä haluaisi tehdä työkseen. Niinpä Eskelinen hakeutui Kelan työllistymistä edistävään ammatilliseen kuntoutukseen, jonne myös pääsi. Kuntoutuksen aikana hän saa kartoittaa eri uravaihtoehtoja ja saa valmennusta työnhakuun. Kuntoutuspaikaksi

valikoitui taho, jolla on paikallistunte-
musta sekä kokemusta erityisryhmien
tuomisesta työmarkkinoille.

Omaohjaaja tukena

Eskelinen aloitti ammatillisessa kun-
toutuksessa kesäkuun puolivälissä.
Ammatillisen kuntoutuksen pituus on
kokonaisuudessaan 60 vuorokaut-
ta. Siihen sisältyy kuntoutuspaikassa
suoritettavat päivät, jolloin hän har-
joittelee muun muassa työhakemus-
ten ja ansioluettelon tekemistä. Lisäk-
si kuntoutukseen kuuluu työkokeilu
työnantajan palveluksessa.

Hänellä on tukena omaohjaaja, joka on
auttanut esimerkiksi työnhakuasiakir-
jojen laadinnassa, työkokeilupaikan
hakemisessa ja työsopimuksen te-
kemisessä. Omaohjaaja on Eskelisel-
le ennestään tuttu etsivästä nuoriso-
työstä, joten yhdessä on ollut helppo
työskennellä.

– Jakson aikana ohjaajani käy myös
kerran viikossa työkokeilupaikal-
la seuraamassa jaksoni sujumista ja
saan samalla henkistä tukea, kun voin
pallotella ajatuksiani jaksoon liittyen
hänen kanssaan. Tarvittaessa työ-
paikkakäynnit voidaan osin korvata
puhelinsoitoilla. Myös ongelmatilan-
teiden sattua omaohjaaja on se,
johon ensimmäiseksi otan yhteyttä.

Esteetön työympäristö ja apuvälineet

Eskelisen työkokeilupaikassa Ete-
lä-Savon Näkövammaiset ry:n

toimistolla työtehtävät ovat olleet
monipuolisia toimistotöitä. Eskeli-
nen lukee paikallisia lehtiä äänitteel-
le asiakkaiden kuunneltavaksi, ohjaa
satunnaisesti ryhmiä, tekee asiakas-
kyselyitä ja auttaa toimistosihteerä.

***Taru Eskelinen on syksyn työkokeilus-
sa.***

– Alkuun sitä tietysti jännittää, miten sitä oikein pärjää, mutta sain ilokseni huomata, miten paljon pidänkään työnkuvasta, jonka olen saanut hoidettavakseni. Kun kokemusta on alkanut karttua, ote työhön on muuttunut paljon rennommaksi ja varmemmaksi, hän sanoo.

Töissä hän käyttää kuulokojeita normaalia vahvemmalla äänenvoimakkuudella. Sen rinnalla toimii ääntä vahvistava mikrofoni. Lisäksi käytössä ovat häikäisyä estävät lasit ja valkoinen keppi toimiston ulkopuolella asioidessa.

Eskelinen on tyytyväinen siihen, että työkokeilupaiikka on esteetön. Tiloissa on helppo liikkua ja valaistus on näkövammalla kannalta hyvä. Lisäksi työyhteisö osaa ottaa hänet huomioon. Hänelle puhutaan selkeällä äänellä, jotta hän saa puheesta selvää. Tarvittaessa Eskelinen pyytää toistamaan puheen,

jos jokin asia on mennyt ohi. Kaiken kaikkiaan ammatillinen kuntoutus on ollut positiivinen kokemus.

– Erittäin antoisa ja tehokas. Oman kokemukseni perusteella voin suositella sitä muillekin, jotka kokevat, että vamma on kiilana itsensä ja työelämän välissä ja tulee tunne siitä, että tarvitsen apua tämän haasteen selättämiseen.

Työkokeilu jatkuu joulukuun loppuun asti. Eskelinen aikoo hakea työkokeilulle jatkoa vuodelle 2022, jos Kela vain myöntää. Tulevaisuudessa hän toivoisi saavansa tehdä töitä osa-aikaisesti alalla, jonka kokee omakseen.

– Hartaana toiveenani on se, ettei minun tarvitsisi muuttaa toiselle paikkakunnalle työn perässä, koska kuurosokealle verkostoituminen on todella työlästä ja aikaa vievää, puhumattakaan käytetystä ajasta vieraseen paikkaan orientoituessa.

Kelan ammatillinen kuntoutus

– Kuntoutus voi auttaa sopivan ammattialan valinnassa, työllistymään tai pysymään työelämässä tai palamaan sinne sairaudesta huolimatta.

– Kuntoutukseen voi päästä, jos on työtön, opiskelija tai ollut työelämässä vähän aikaa. Pidempään työsuhteessa olleille Kela järjestää KIILA-kuntoutusta.

– Erilaisia vaihtoehtoja ovat esimerkiksi muutaman päivän ammatillinen kuntoutustarpeen arviointi tai monivuotinen koulutus.

– Lisätietoja ammatillisesta kuntoutuksesta löytyy Kelan verkkosivuilta: Ammatillinen kuntoutus.

Lähde: Kela

Työntekijät tutuiksi -juttusarja

1. Kuka olet ja mitä teet työksesi?

– Olen Elina Uusitalo ja toimin palveluasiantuntijan sijaisuudessa. Alueitani ovat Pohjanmaa, Etelä-Pohjanmaa, Keski-Suomi ja Kanta-Häme.

2. Minkälaisia harrastuksia sinulla on?

– Harrastan telinevoimistelua, jota myös valmennan yhtenä työnäni muun muassa aikuisille. Muita mielekkäitä harrastuksia ovat vesilautailu, laskettelu, valokuvaus, maton kudonta ja ulkoilu.

3. Oletko jo matkustanut Tampereen raitiovaunulla?

– En ole vielä kokeillut, mutta innolla odotan!

4. Parasta yhdistyksessä?

– Kiva porukka, joka koostuu lämminhenkisestä työyhteisöstä ja asiakkaista.

5. Minkä hankinnan tekisit yhdistyksessä, jos sinulla olisi valta ja paljon rahaa?

– Hankkisin paljon jumppapalloja. ■

Elina Uusitalo. Kuva Uusitalon kotialbumista.

Ohjausta ja avustamista

**Teksti: Sanna Nuutinen,
Marianne Ojanen
Kuva: Jaakko Evonen**

Avustaja, perheenjäsen, järjestötyöntekijä, tukihenkilö, tulkki, läheinen ystävä – kaikki he voivat avustaa ja auttaa arjessa. Avustamisen tarkoituksena on mahdollistaa henkilön itsenäinen osallistuminen ja toimiminen sekä tukea sujuvaa vuorovaikutusta sosiaalisissa tilanteissa.

Miten avustajan ja tulkin roolit eroavat?

Avustajan rooli on tukea avustettavan itsenäistä toimintaa arkiaskareissa, sosiaalisissa tilanteissa ja asiointikäynneillä. Yhdessä sovitaan työvuo-rojen sisällöistä ja aikatauluista, joissa määritellään muun muassa milloin käydään kaupassa, siivotaan tai mennään harrastuksiin. Työsuhteessa on hyvä löytää yhteinen tahti ja tavat. Avustajan kanssa voi toteuttaa monenlaisia asioita, kun vuorovaikutus sujuu, ja molemmat tietävät omat roolinsa.

Kuulonäkövammaisella voi olla arjessaan samanaikaisesti sekä avustaja

että tulkki. Silloin tehtävät ovat selkeät: avustaja auttaa ja tulkki tulkkaa. Tulkkia ei voi velvoittaa tekemään tehtäviä, jotka kuuluvat avustajalle. Selkeitä esimerkkejä ovat kodin askareet, harrastustoiminnan järjestelyt, kaupakassien kantaminen tai tavaroiden etsiminen. Tulkin työhön kuuluvat opastaminen, ympäristön ja henkilöiden kuvailu sekä kommunikaatiomenetelmien käyttö muuttuvissakin tilanteissa.

Syntymästään kuurosokeat ja monitarpeiset

Syntymästään kuurosokeiden ja monitarpeisten kohdalla toimitaan samalla tavalla. Esimerkiksi syntymästään kuurosokealla, kuulonäkövammaisella monitarpeisella henkilöllä on usein päiväkodissa ja koulussa henkilökohtainen avustaja. Hänen tehtäviinsä kuuluu tukea lapsen osallisuutta erilaisissa arjen asioissa ottaen huomioon lapsen tuen tarve, esimerkiksi apuvälineiden käyttö. Avustaja myös mahdollistaa lapsen ryhmässä toimimisen. Hän huolehtii siitä, että lapsi saa tarvittavan tiedon/opetuksen ja hänen omat ilmauksensa tulevat huomioiduksi.

Myös monitarpeisten tai syntymästään kuurosokeiden arjessa voi työkennellä samanaikaisesti avustajan lisäksi työntekijä ja lähiomainen. Silloin tulisi osata kuunnella avustettavan omaa tahtoa, huomioida perheen keskinäinen suhde ja vuorovaikutus sekä työntekijöiden omat roolit.

Kuurosokeiden oma asiantuntijuus

Kommunikaatiopalvelut järjesti elokuussa kaikille avoimen etätapahtuman, jossa oli mahdollisuus saada tietoa avustamisesta ja ohjausta sekä jakaa omia kokemuksiaan toisten kanssa. Ohjaukseen osallistui neljä kuulonäkövammainen, yksi tulkkiopiskelija sekä kommunikaatiopalveluiden työntekijöitä.

Kysymyksiä heräsi muun muassa kuurosokeiden arjessa toimivien avustajien tehtävistä ja taidoista. Keskustelun lomassa syntyi hyviä oivalluksia. Osallistujat nostivat keskusteluis- sa esille kuurosokeiden oman asiantuntijuuden. Jokainen kuurosokea on oman elämänsä asiantuntija ja paras kertomaan omista toiveistaan, miten juuri häntä voi auttaa.

Kommunikaatiopalveluilta voi tiedustella lisävinkkejä ja koulutusta avustajien ohjaukseen. Koulutus on maksutonta.

Lisätietoa: THLn verkkosivut, Henkilökohtainen apu - Vammaispalvelujen käsikirja - THL ■

Ohjaava käsi antaa suunnan, jotta kahvikannu asettuu paikalleen. Ylempi käsi antaa palautteen.

Hätäpuhelu viittoen

**Teksti: Marika Rönnerberg,
erityisasiantuntija, Kuurojen Liitto**

Vuosien unelma on nyt vihdoin totta: hätäpuhelun voi soittaa viittomakielellä! Katsotaanpa vähän taaksepäin, miten tähän on päädytty.

Hätäpuhelut saavutettavaksi kaikille

Kuurojen Liitto ry kävi jo 1990-luvun lopulla sekä Häätäkeskuslaitoksen että eri ministeriöiden kanssa keskusteluja siitä, että myös kuurojen ja kuulovammaisten täytyy voida hälyttää itsenäisesti apua. Perusteluna oli se, ettei ole oikeudenmukaista eikä yhdenvertaista olettaa, että kuuro etsii hätätilanteessa aina jonkun kuulevan, joka voi soittaa hätäpuhelun kuuron puolesta. Tällainen tapa voi viivästyttää etenkin maaseudulla avun saapumista niin paljon, että joku saattaa kuolla.

Aluksi saatiin alueelliset häätätekstiviestinumerot, joihin sai lähettää häätätekstiviestin. Ongelmana oli se, ettei näitä numeroita ollut saatavilla julkisesti. Hyvässä yhteistyössä Kuuloliitto ry:n kanssa tehtiin 17 vuotta

aktiivista vaikuttamistyötä, joten vihdoin joulukuusta 2017 alkaen on voinut häätätekstiviestin lähettää suoraan numeroon 112.

Hätätekstiviestin käyttö tosin yhä vaatii rekisteröitymisen palveluun suomi.fi -sivuston kautta. Täysin yhdenvertaista ei häätätekstiviestin käyttö siinä vielä ole, sillä puhelu numeroon 112 ei vaadi rekisteröitymistä.

Viittomakielinen hätäpuhelu-pilotti

Viittomakielinen hätäpuhelu on Kelan ja Häätäkeskuslaitoksen yhteinen hanke. Kuurojen Liitto on mukana ohjausryhmässä. Pilotin piti alkaa jo kesällä 2019, mutta teknisistä syistä alku viivästyi ja korona siirsi aloitusta lisää.

Pilotti päästiin vihdoin aloittamaan 15.6.2021. Vuoden kestävän pilotin aikana palvelu on auki ma-pe klo 8–16.

Käytännössä palvelu toimii niin, että käyttäjä lataa älypuhelimelleen 112 Suomi -sovelluksen. Mene sovelluksen kohtaan "palvelut", valitse "kiireellinen hätäilmoitus" ja sen alta "hätäilmoitus viittomakielellä". Tällä tavalla saat videopuhelun Kelan hätäpuheltulkeille, jotka soittavat hätänumeroon ja tulkkavat puhelusi.

Myös hätätekstiviestitapa on yhä käytössäsi, mikäli nettiyhteys on liian heikko viittomakielisen hätäpuhelun tarpeisiin. Avun tarvehan saattaa tulla vaikka keskellä metsää, kun on ajanut hirvikolarin.

Ethän soita viittomakielistä hätäpuhelia vain testausmielessä. Käytä sitä vain, kun on oikea hätätilanne.

Annathan palautetta

Hätäkeskuslaitos ja Kela toivovat palautetta palvelun käytöstä ja laadusta, joten lähetä tietoa joko Kelaan, Hätäkeskuslaitokseen tai Kuurojen Liittoon. Jokainen palaute auttaa kehittämään pilotin jälkeistä palvelua. Toiveena on, että pilotin aikana kertyisi riittävästi viittomakielisiä hätäpuheluita, jotta voimme todentaa, että palvelulle on tarvetta ja sitä tulee yhä kehittää.

Käytännön ohjeet sovelluksen lataamiseen sekä palvelun käyttöön löytyvät sekä Kelan että Hätäkeskuslaitoksen sivuilta. Huomaathan, että jos olet ladannut 112 Suomi-sovelluksen ennen 15.6., sinun täytyy päivittää sovellus, että saat viittomakielisen hätäpuhelun käyttöösi.

Lisätietoja verkkosivuilta:

- Hätäkeskuslaitos: Hätäilmoitus viittomakielellä -kokeilu käynnistyy kesäkuussa 2021
- Kela: Hätäilmoitus viittomakielellä
- Kelakanava YouTubessa: Tiedote: Hätäilmoitus viittomakielellä -kokeilu käynnistyy kesäkuussa 2021 ■

Tietovisa

1. Kuka löysi Suomen ensimmäisen kalliomaalauksen?

2. Minkä lyhytikäisen valtion kansallishymni oli Finlandia?

3. Minkä Euroopan maan kaikki naapurivaltiot muuttuivat vuoden 1989 jälkeen?

4. Minkä nimistä kirkkoa Barcelonassa on rakennettu 1800-luvulta asti?

5. Mikä on Euroviisujen tunnussävel?

Tietovisan on laatinut Eetu Seppänen. Vastaukset löytyvät ilmoitusten lopusta sivulta 27. ■

Sisulla suomen kieli haltuun

Teksti ja kuva: Jaakko Evonen

Aladdin Delliä voisi kuvata periksiantamattomaksi ja sisukkaaksi. 31-vuotiaan Dellin matka on kulkenut monien vaiheiden kautta Syyriasta Suomeen. Ennen tätä koki hän ison muutoksen elämässään, kun hän menetti ulkomailla hoitovirheen seurauksena näkönsä. Tämän myötä huonokuuloisesta Dellistä tuli kuurosokea. Vahva asenne auttoi kuitenkin siinä, että Suomeen asettumisen jälkeen hänen arkensa alkoi hiljalleen sujua.

Delli suhtautuu opiskeluun positiivisesti. Kotimaassaan hän on suorittanut fysioterapeutin opinnot. Nyt hän opiskelee suomea ja on julkaissut videoita, joissa hän opettaa suomen kielen ääntämistä. Videot löytyvät Opettaja Delli -kanavalta YouTube-videopalvelusta.

– Suomen kieli on mielenkiintoinen kieli ja opiskelen sitä ahkerasti. Olen suorittanut nyt työharjoittelun Tampereen Tredussa suomen kielen puhumisesta ja kuullunymmärryksestä.

Kuulonäkövamma on osasy, miksi Delli on panostanut nyt paljon opiskeluun. Hän käyttää kahta kuulolaitetta,

mutta omien sanojensa mukaan ei kuule niillä kuitenkaan kovin hyvin. Siksi pistekirjoitus on hänelle tärkeä. Siihen hän tutustui aiemmin Kuurosokeiden Toimintakeskuksella. Kiitosta Delli antaa etenkin palveluasiantuntija **Marjatta Puromäelle**.

– Hän on auttavainen ja auttaa paljon minua esimerkiksi pistekirjoituksessa.

Pistenäyttö on Aladdinille tärkeä apuväline.

Tulevaisuuden osalta Aladdin Delli on pohtinut erilaisia vaihtoehtoja. Haaveissa on lisäopintoja tai oma yritys.

– Etsin nyt töitä ja opiskelen suomen kieltä. Voisi olla käsityöjuttuja tai oma yritys. Ostaisin vaatteita ulkomailta ja jälleenmyisin niitä Suomessa. Haluan opiskella suomen kirjallisuutta

yliopistossa ehkä kahdeksan vuoden päästä. Haaveenani tulevaisuudessa on toimia suomen kielen kääntäjänä.

Delli lähettää lopuksi terveisensä kuurosokeille:

– Elämä jatkuu, vaikka olemme kuurosokeita. ■

Kuurosokeiden teoksia esillä esteettömän taiteen festivaalilla

Teksti ja kuva: Jaakko Evonen

Verkossa järjestettiin elokuussa kansainvälinen esteettömän taiteen ja kulttuurin ACCAC-festivaali. Messuille osallistui yli 1000 henkilöä yli 20 maasta.

Mukana oli kuurosokeiden taiteilijoiden tauluja virtuaalisessa taidegalleriassa. Festivaalilla esitettiin myös Suomen Kuurosokeat ry:n draamakerhon tekemä lyhytelokuva "Kädet", joka on taiteellinen näkemys yhdistyksen merkityksestä kuurosokeille ja kuulonäkövammaisille. Elokuva kuvattiin nuorten tapahtuman yhteydessä kesäkuussa 2021. Ohjaajana toimi **Aki Pirkola** ja näyttelijöinä kaikki mukana olleet nuoret. Lyhytelokuva on nähtävillä yhdistyksen YouTube-videokanavalla. ■

Lumikuningatar-teos.

Liikennepalvelulakiin muutoksia

Laki liikenteen palveluista, eli niin sanottu liikennepalvelulaki, tuli voimaan 1.7.2018. Sen myötä taksien toimintaan tuli Suomessa useita muutoksia.

Taksitoiminnassa havaittiin kuitenkin epäkohtia, joten takseja koskevaan sääntelyyn on tehty korjauksia. Uudet lakimuutokset ovat tulleet voimaan porrastetusti 1.5.2021 ja 1.9.2021. Porrastuksella on annettu taksitoimijoille aikaa täyttää lain vaatimukset.

Eryteisesti huomiota on kiinnitetty taksitoiminnan turvallisuuteen, hinnoittelun läpinäkyvyyteen ja taksien saataavuuteen. Lisäksi torjutaan harmaata taloutta.

Muutos ei liity julkisen tahon myöntämiin matkoihin, eli Kela-kyyteihin tai kuntien myöntämiin vammaispalvelulain mukaisiin kuljetuspalveluihin. Muutos koskee yleistä taksiliikennettä eli esimerkiksi tilannetta, jossa asiakas maksaa matkansa kokonaan itse.

Taksin tunnistaa taksivalaisimesta

Taksin tunnistaa jatkossa taksivalaisimesta. Taksivalaisin on takseissa pakollinen. Poikkeuksena ovat ainoastaan tietyt yritys- tai edustusajot.

Taksiliikennettä voi harjoittaa erilaisilla ajoneuvoilla. Henkilöauton lisäksi esimerkiksi pakettiauto tai mopoauto voi olla taksi. Ainoastaan linja-autoa ei saa käyttää taksiliikenteeseen.

Hintatiedot kerrottava selkeästi

Taksimatkan kokonaishinta tai hinnan määräytymisen perusteet on ilmoitettava jatkossa selkeästi ennen matkan alkua tai tilauksen vahvistamista. Hintatietojen pitää olla esillä ja helposti matkustajan havaittavissa.

Taksimatkojen hinnoittelutapoja on kaksi. Hinta voi olla ennalta sovitun kiinteä hinta. Vaihtoehtoisesti hinta voi määräytyä ajan ja matkan mukaan. Tällöin asiakkaalle pitää kertoa myös esimerkkimatkan hinta ennen matkan alkua. Tämä helpottaa hintojen vertailua ennen taksin valintaa. Hinnan määräytymisen perusteet eivät saa muuttua taksimatkan aikana.

Taksimatkasta voidaan periä lisämaksuja, kuten lähtömaksu tai avustamislisä. Matkustajan pitää kuitenkin tietää ne etukäteen.

Liikenne- ja viestintävirasto Traficom seuraa kuluttajille tarjottavien taksiliikenteen palvelujen hintoja. Se voi

myös asettaa erityisryhmien lisäpalveluille enimmäishinnan, jos hinnat eivät ole kohtuullisia.

Verovalvontaa varten kaikista taksi- kyydeistä kerätään sähköisessä muodossa laissa määritellyt tiedot. Taksissa pitää 1.9. alkaen olla taksamittari tai jokin muu vastaava laite tai järjestelmä, joka kerää tietoja matkasta.

Matkustajalla on oikeus maksaa taksimatka käteisellä tai muilla maksukorteilla, jos muusta ei ole sovittu ennen matkaa. Matkustajalle pitää antaa aina matkasta kuitti.

Taksiliikenteen luvat

Yrittäjät tarvitsevat 1.5. alkaen taksilupa- voimassa olevan yritys- ja yhteisötunnuksen (Y-tunnus). Lisäksi kuljettajan pitää suorittaa yrittäjäkoulutus ja -koe. Taksiliikenneluvan jo saaneiden tulee täyttää lain vaatimukset siirtymäaikana.

Taksiliikennelupa tai sen jäljennös pitää olla aina mukana taksissa. Myös matkustajan nähtävillä pitää olla taksissa taksiluvan haltijan nimi, yhteystiedot sekä kuljettajan nimi.

Taksinkuljettaja tarvitsee myös taksinkuljettajan ajoluvan. Sitä varten hänen täytyy suorittaa hyväksytysti taksinkuljettajan koe. Sillä hän voi osoittaa, että hänellä on työssä tarvittava osaaminen.

Taksinkuljettajakokeen sisältöön on myös tullut muutoksia. Kokeen aihealueet ja kysymysten vähimmäissältö on määriteltävä aiempaa tarkemmin. Koe huomioi nyt paremmin esimerkiksi matkustajien turvallisuuden ja erityisryhmien kanssa toimimisen.

Liikennepalvelulain mukaan kuljettajalla pitää olla riittävä vuorovaikutus- ja kielitaito sekä pääasiallisen toiminta-alueen paikallistuntemus. Lisäksi kuljettajan pitää osata huomioida matkustajan toimintarajoituksista johtuvat erityiset tarpeet.

Taksinkuljettajat voivat myös suorittaa vapaaehtoisen erityisryhmien kuljettajakoulutuksen.

Lähteet: Liikenne- ja viestintävirasto Traficom, Finlex, Liikenne- ja viestintäministeriö ■

Näkövammaisten nuorten purjehdusretkellä

Teksti: Lauri Viirret
Kuvat: Lauri Viirretin kotialbumi

Olen **Lauri Viirret**, 15 vuotta. Innostuin lähtemään nuorisopurjehdukselle, kun äiti kertoi minulle, että tällainen retki

Lauri Viirret ja Sulo-koira.

on tulossa ja että yksi entuudestaan tuttu kaveri oli lähdössä myös mukaan. Purjehduksen järjesti Sokeain Lasten Tuki ry yhdessä Suomen Purjelaivasäätiön kanssa. Aluksen nimi on Vahine. Se on 2-mastoinen, 65 jalkainen Swan-merkkinen purjeverne. Purjehduksella oli mukana 12 henkilöä - yksi tyttö, neljä poikaa ja seitsemän aikuista.

Valmistauduin purjehdukseen käymällä ensin ostamassa varustelistasta ne tavarat, joita ei ollut ennestään. Pakkasin useita pieniä kangaskasseja yhteen isoon kassiin ja otin kasseista ja niiden sisällöistä kuvat kännykkään, jotta löytäisin tavarat veneessä. Minun oli pakko käydä myös koronates-tissä, jotta pääsin venereissuun mukaan.

Me menimme äidin, isän ja koiran kanssa lähtöä edeltävänä päivänä Ruissaloon, ja aamulla he saattelivat minut Turkuun, Aurajoen laiturille. Purjehdimme neljä päivää Turun saaristossa. Ensimmäisen päivän olimme Pähkinäisellä. Siellä oli kioski ja sauna. Kävin niissä molemmissa. Toisena päivänä purjehdimme Ahvenanmaalle. Sillä etapilla nostin purjeita ja ohjasin

venettä. Perillä oli vapaata aikaa. Viimeisen yön vietimme lähellä Turkua saarella, jolla oli sauna, grilli ja uimaranta.

Opin ohjaamaan purjevenettä, nostamaan purjeita vinssillä ja auttamaan ruuan laitossa. Siivosin oman punkan paluupäivänä. Sain myös kunniatehtäväksi siivota kapteenin vessan samalla. Parasta purjehduksella oli, kun sai saunoa muiden kuulonäkövammaisten kanssa.

Minulla oli tulkki mukana koko purjehduksen ajan. Silloin kun minulla oli kuulokojeet päällä, kommunikoin puhekielellä. Käytimme ilme- ja suuntahaptiiseja usein puheen rinnalla ja liikkuesssa haastavissa olosuhteissa. Tulkki käytti puheentoistoa, kun olimme moottorin lähellä, ja moottori oli käynnissä. Muulloin tulkki tulkkasi viittomakielellä mitä muut sanoivat. Sovimme uusina merkkeinä kyykkyyn ja ylös-haptiisit veneessä liikkumiseen. Olin opastusotteessa arvaamattomissa ja vaikeissa maastoissa, kuten saunalta uimaan mennessä.

Pidin purjehduksesta. Menen uudelleen, jos se on mahdollista. Oli mielenkiintoista jutella ja viettää aikaa toisten samanikäisten näkövammaisten nuorten kanssa. ■

Yläkuva: Purjevene odottamassa Aura-joen laiturissa.

Alakuva: Laivaan astumassa.

Tampereella keilattiin mestaruuksista

Koonti: Jaakko Evonen

Kuurosokeat Keilailijat (KSK) -kerho järjesti kuurosokeiden mestaruuskeilailut ja paikkokilpailun 20.–21.8. Tampereen keilahallilla. Mestaruuskeilailuissa E-luokka ehti kisata kuusi sarjaa ja muut luokat viisi, jotka huomioitiin lopputuloksissa.

Paikkokilpailussa parhaiten pärjasi se, joka sai kaadettua eniten keiloja toisella suorituksella. Paikkokilpailuun osallistui myös Suomen Kuurosokeat ry:n johtoryhmä, omaisia ja tulkkifirma VIA:n edustajia.

Tulokset:

Kuurosokeiden mestaruuskeilailut

E-luokka (6 sarjaa)

1 Maksimainen Kerstin, 426 pistettä

Kuurosokeiden mestaruuskeilailuun osallistujia. Kuva: Sanna Virtanen

2 Mäkinen Lauri, 401

3 Valminen, 323

Omaiset (viisi sarjaa)

1. Salonen Jari, 719

2. Jäntti Päivi, 704

3. Avila Marja-Liisa, 597

Yleinen (viisi sarjaa)

1 Avila Martti, 727

2 Jäntti Esko, 681

3 Kankkunen Jari, 646

4 Isaksson Sari, 639

5 Evonen Jaakko, 598

Paikkokilpailu (kaksi sarjaa)

1 Jäntti Päivi, 9 paikkaa, KSK

Omainen

2 Avila Marja-Liisa, 9, KSK Omai-
nen

3 Avila Martti, 9 KSK

4 Isaksson Sari, 8, KSK

5 Hoikkanen Risto, 7, Suomen
Kuurosokeat ry

6 Salonen Jari, 6, KSK Omainen

7 Suomela Mira, 4, VIA

8 Jäntti Esko, 4, KSK

9 Kalliokoski Terhi, 4, VIA

10 Evonen Jaakko, 3, KSK

11 Kaaja Taru, 3, Suomen Kuuroso-
keat ry

12 Mäkinen Lauri, 2, KSK

13 Maksimainen Kerstin, 2, KSK

14 Ahonen Tanja, 2, Suomen Kuu-
rosokeat ry

15 Lanne Janika, 0, Suomen Kuu-
rosokeat ry

15 Hautalahti Sinikka, 0, KSK

15 Valminen Paula, 0, KSK ■

Kilpailijoita odottamassa vuoroaan. Kuva: Jaakko Evonen

Suuria mullistuksia 2010–2020-luvuilla

Teksti: Eetu Seppänen

2010-luku oli suurten mullistusten aikaa yhdistyksessä. Yhdistyksen Raha-automaattiyhdistykseltä (RAY) ja myöhemmin Sosiaali- ja terveysjärjestöjen avustuskeskukselta (STEA) saamat rahoitukset pienentyivät, mikä vuoksi toimintaa jouduttiin sopeuttamaan. Aluetoimistojen määrä putosi

viiteen. Tuntosarven ruotsinkielinen ja viitottu versio lopetettiin vuonna 2016. Samana vuonna lakkautettiin Uutislehti. Paikallinen toiminta alkoi vähentyä. Viriketoimintaa oli vuosikymmenen lopussa vain Tampereella ja Helsingissä. Toiminnan nimi vaihtui Voimavaroja vahvistavaksi toiminnaksi. Kerhojen määrä putosi 11:een. Toisaalta vuonna 2020 perustettiin kaksi uutta valtakunnallista kerhoa: Naisten kerho ja Draamakerho.

Euroopan kuurosokeiden liiton yleiskonferenssin yhteydessä 2017 järjestettiin myös nuorten foorumi. Kuva: Tuija Wetterstrand.

muistoja eri vuosikymmeniltä

Toimintakeskuksen ilme muuttui, kun tontille rakennettiin vuonna 2017 uusi kerrostalo, VTS Ristontalo. Taloon tuli ryhmäkoti ja asuntoja kuurosokeille ja kuuroille. Keskustoimisto muutti Toimintakeskukselle ja työtilarakennus remontoitiin perusteellisesti. Jyväskylän kuntoutumiskeskus muutti vuonna 2010 Muuramen Kinkomaalle Vitapolikseen. Neljä vuotta myöhemmin keskus lakkautettiin. Kursseja alettiin järjestää ensin Peurungassa ja sittemmin Toimintakeskuksella.

Yhdistys järjesti kansainvälisiä tapahtumia. Vuonna 2011 pidettiin Tuusulassa Euroopan kuurosokeiden kuntoutumis- ja kulttuuriviikko (ERCW). Tilaisuuteen osallistui yhteensä 220 henkilöä 15 eri maasta. Leirin ohjelmaan kuului muun muassa retkiä, työpajoja ja lounasristeily. Retkiä tehtiin lähialueiden lisäksi Porvoon vanhaan kaupunkiin ja näkövammaisten palvelukeskus Iirikseen.

Toinen iso tapahtuma oli EDbU:n (Euroopan kuurosokeiden liitto) yleiskokous ja konferenssi vuonna 2017 Tampereella. Osallistujia oli yli 150 henkilöä 16 eri maasta. Kokouksen yhteydessä järjestettiin kuurosokeiden naisten ja nuorten foorumit. Kuurosokeiden oikeuksien ohella monella luennolla käsiteltiin kuurosokean identiteettiä.

Koronaviruspandemia toi muutoksia yhdistyksen toimintaan keväällä 2020. Kokoontumisrajoitusten takia iso osa yhdistyksen toiminnasta peruttiin tai siirrettiin. Myös etäyhteyksiä alettiin käyttää aiempaa enemmän. Kevätkokous siirtyi syksyyn. Kokous pidettiin Toimintakeskuksella ja sitä saattoi seurata etäyhteydellä. Kokouksessa sai äänestää valtakirjalla, mikä oli sattumalta hyväksytty juuri ennen pandemiaa. Syyskokous ja seuraava kevätkokous pidettiin usealla paikkakunnalla etäyhteyksien avulla. ■

Koronapandemia vaikutti yhdistyksen toimintaan. Kuva: Jaakko Evonen.

Kuurosokeiden kerhot

Lahden kerho

Kerho kokoontuu 20.10. klo 10–13. Paikka: Puistokatu 9, Lahti. Vieraina Johanna Lajunen Kuurojen Palvelusäätiön Passi-ohjelmasta. Aiheena muistisairaudet. Ilmoittauduthan kahvitarjoilun vuoksi Irjalle 15.10. mennessä: Irja.rajala@gmail.com, 046 5468 298.

Tampereen kerho

Kerho pidetään 26.10. ja 31.11. klo 13–15.30. Paikkana vanha päärakennus, kokoussali, Insinöörinkatu 10. Tervetuloa mukaan! Terveisin Aarne Pirkola.

Shakkikerho

Kerho kokoontuu 19.10 ja 23.11. klo 15.–18.30 Lintuaurassa, osoite Virtainpolku 4, Tampere.

Satakunnan kuurosokeiden kerho

Kerho kokoontuu 13.10. klo 12–15 Satakunnan Näkövammaisten toimintatiloissa. Otavankatu 4 C, Pori. Vieraina on kuntoutuksen palveluesimies

Hanna Tenhunen Suomen Kuurosokeat ry:stä. Kahvitarjoilu.

Marraskuussa kerho pidetään 10.11. klo 12–15 Satakunnan Näkövammaisten toimitiloissa. Kerhon syyskokous ja muut asiat. Suunnitellaan vuoden 2022 toimintasuunnitelma ja talousarvio.

Lisätiedot Sainilta: puh. 0400 532 413 tai saini.lepisto@gmail.com. Terveisin Saini

Kalakaverit

Kalakaverit järjestää rentouttavan viikonlopputapahtuman 29.–31.10. Koi-vuistossa. Petäjäntie 137, Ylöjärvi. Majoittuminen pe 29.10. klo 15. Viikonloppu päättyy lounaaseen su 31.10. klo 13. Tervetuloa kokoukseen/vapaa-ajan tapaamisviikonloppuun! Vietetään yhdessä aikaa, ulkoillaan ja tanssitaan. Sunnuntaina pidetään vuosikokous ja suunnitellaan tulevaa. Mukaan voi tulla myös vain viettämään vapaa-aikaa hyvässä seurassa.

Hinnat: 150 e/vkl / 2–3 hh ja 210 e/vkl/ 1 hh (sisältää majoituksen ja ruokailut)

Ilmoittautuminen 22.10. mennessä Irjalle: irja.rajala@gmail.com, puh. 046 546 8298 tai Maunolle: mauno.kungas@gmail.com, puh. 040 558 7540.

Tapahtumat

Kaamoksen kaatajaiset

Tapahtuma järjestetään 9.–11.11. Pa-lojärvellä. Yhteiskuljetus bussilla Oulusta. Tarkempia tietoja Anne Ylitalolta: puh. 0400 581 658 tai anne.ylitalo@kuurosokeat.fi.

Kommunikaatiopiiri

Kosketuksen merkitys ja luovuus

Ke 3.11. klo 14–16 Teams-etäyhteydellä. Mitä tietoa kosketus sinulle antaa? Herätellään mielikuvitusta ja luovaa ajattelua käsien kautta. Ei tarvitse osata laulaa tai tanssia, vaan pääta-voite on, että tuntuu rennolta. Saa olla mukana juuri sellaisena kuin on. Muo-dostamme itsestämme omannäköi-sen tarinan, jota voi ja saa koskettaa. Samalla kasvatamme omia voimava-rojamme olemalla yhdessä. Keskus-telutuokio järjestetään Teams etäyh-teydellä. Tilaisuus on kaikille avoin. Ilmoittautuminen 1.11. mennessä: sanna.nuutinen@kuurosokeat.fi

Keskusteleva etälukupiiri: Frans Leijo-nin elämä herättää ajatuksia

Ti 9.11. ja 16.11. klo 9–11. Kuuntelem-me Frans Leijonista kertovan kirjan ja samalla voimme keskustella tari-nan herättämistä ajatuksista. Kirjassa

kerrotaan mielenkiintoisesti Fransin kommunikaatioon ja toimintaan liitty-vistä ratkaisuksista – monet oivallukset ovat myös tätä päivää. Lukupiiri to-teutetaan Teams-etäyhteyden kaut-ta. Keskusteleva lukupiiri toteutetaan kahdessa osassa. Avoin kaikille. Il-moittautuminen 1.11. mennessä: san-na.nuutinen@kuurosokeat.fi

Juhlavuoden luentosarjan 5. osa: Kommunikaatiopalvelut 20 vuotta!

Ti 23.11. klo 13–16 Teams -etäluento. Luentosarjan päätöswebinaarissa ha-luamme juhlistaa Kommunikaatiopal-veluiden 20 vuotta kestänyttä taivalta, jonka aikana olemme koonneet pal-jon erilaisia havaintoja, kokemuksia ja kuurosokeusmenetelmiä. Ohjelmaan valittiin kolme ydinteemaa:

"Kommunikaatiopalveluiden kehitys-polku tiedosta käyttöön" kommuni-kaatiopäällikkö Riitta Lahtinen KT

"HYP – huomioivaa yhdessäoloa vuo-rovaikutukseen", erityisasiantuntija Marianne Ojanen, puheterapeutti Kai-sa Martikainen ja ryhmäkodin ohjaaja Sirpa Ferretti

"Kehittämistä ja tutkimusta yhteis-työssä", professori Elina Kontu.

Lisäksi päätöspuheenvuoron pitää toiminnanjohtaja Risto Hoikkanen.

Tilaisuus on kaikille avoin ja maksuton. Ei yleistulkkausta, joten oman tarpeen mukaan jokainen tilaa tulkkauksen itse. Käytämme Teams-etäyhteyttä. Webinaari tallennetaan vain yhdistyksen omaan käyttöön. Kutsulinkit ja ohjelma lähetetään ilmoittautuneille sähköpostiin. Tarkempi ohjelma myös yhdistyksen verkkosivulla.

Tiedustelut ja ilmoittautuminen 15.11. mennessä: sanna.nuutinen@kuurosokeat.fi

ICT-koulutus

Teemapäivät Toimintakeskuksella asiakkaiden toivomista aiheista

Teemapäivät soveltuvat sekä viittomakielisille että puheella kommunikoiville henkilöille. Viittomakielisillä oppilailla on oltava oma tulkki. Osallistujat voivat osallistua yhteen tai useampaan päivään, tarvittaessa majoitus Toimintakeskuksella. Teemapäivillä on aikaa oppilaiden kysymyksille.

Teemapäivien aiheet (viikko 44)

Ti 2.11. klo 9–16

Android-tabletti. Aiheina näytöllä liikuminen, kuvakkeiden siirtely, ohjelman asennus, päivitykset. Oppilaat voivat myös esittää omia toiveita.

Keskiviikkona 3.11. klo 9–16

Android-puhelin. Aiheina näytöllä liikuminen, kuvakkeiden siirtely, ohjelman asennus, päivitykset. Oppilaat voivat myös esittää omia toiveita.

Torstaina 4.11. klo 9–16

Microsoft Teams-, Zoom- ja Skype-etäyhteysohjelmat. Aiheina kokoukseen liittyminen ja sen luominen, ohjelmien työkalut.

Ilmoittaudu mukaan 25.10. mennessä: ict-koulutus@kuurosokeat.fi

ICT-koulutus korvaa oppilaille matkat yleisillä kulkuneuvoilla kotoa Toimintakeskukselle ja takaisin. Opetus, majoitus ja ruokailut ovat osallistujille maksuttomia. Maskin käyttö pakollista, tarjoamme oppilaille maskit. Tervetuloa mukaan!

Tampereen Toimintapäivät

Toimintapäivillä on omat Facebook-sivut nimellä Tampereen Kuurosokeiden Toimintapäivät. Sieltä löytyvät kuukausitiedotteet ja tapahtumat viittottuna. Tarkemmat tiedot on kerrottu kuukausitiedotteessa.

Ahjolan piireistä: Paula Laht on aloittanut vetäjänä. Pe-pajaa ei ole 15.10.

eikä taidepiiriä 10.11. Näistä tarkem-
min lähempänä.

Tulevia tapahtumia

Pe 15.10. klo 13.30–15.30. Pukupukah-
vila, os. Peltolamminkatu 40A, Tam-
pere. Pääsymaksu 5e. Omakustantei-
nen. Tarkemmat ohjeet paikan päällä.
Ilmoita minulle tulostasi viimeistään
12.10. mennessä.

Ahjolan piirit lokakuussa:

Savityöpiiri A tiistaisin klo 9.15–
11.30 ja savityöpiiri B tiistaisin klo
12.30–14.45 Lintuaura, Virtainpolku 4

Taidepiiri ke klo 9.–11.30. Lintuaura,
Virtainpolku 4

Kudontapiiri keskiviikkoisin klo
9.–11.30. Lintuaura, Virtainpolku 4

Yhteiskunnallinen uutispiiri ke s k i -
viikkoisin klo 18–19.30. Paikka avoin,
kysy Marilta.

Viittomakielisten historia- ja sukutut-
kimuspiiri torstaisin. Aika ja paikka
avoinna. Kysy Marilta.

Neulonta- ja käsityöpiiri torstaisin klo
13–15.30. Lintuaura, Virtainpolku 4

Perjantaipaja perjantaisin klo
12.30–15. Pe-pajaa ei ole 15.10. Lin-
tuaura, Virtainpolku 4

Muuta

Milla Lindh: Kuurosokeilla on oma
kuntosalivuoro 30.12. asti klo 13.30–
14.30. Paikkana Hervannan vapaa-ai-
kakeskus, Lindforsinkatu 2.

Terveisin Mari Saarikoski, Toiminta-
päivien ohjaaja, mari.saarikoski@kuu-
rosokeat.fi, puh. WhatsApp ja videopu-
helu 040 588 4238, Facebook: Tampe-
reen Kuurosokeiden Toimintapäivät

Helsingin Toimintapäivät

Sisätapahtumat liriksessä, osoite
Marjaniementie 74, Helsinki, Itäkes-
kus. Suomen Kuurosokeat ry:n Helsin-
gin aluetoimisto on 4. kerroksessa ja
kuntopiiri 2. kerroksessa.

Kuntopiiri

To 7.10, 14.10. ja 28.10. kello 13–16.
Ohjaajana Jaana Marttila. Kuntohar-
joittelua, vesijumppaa, uintia ja sau-
nomista. Paikalla kaksi yleistulkkiä.
Oma pyyhe. Pukuhuoneessa kasvo-
maskit. Turvavälit ja käsihygieniat
huomioidaan.

Huomio! To 21.10. ei ole kuntopiiriä
syyslomaviikosta johtuen.

Tupperwaren esittely

To 7.10. klo 17–19 Helsingin aluetoimisto. Tule tutustumaan uusiin tuotteisiin ja tarjouksiin. Opetellaan yhdessä mikroleivonnaisia. Ei tilauspakkoa. Emäntälahja ja yllätystuote arvotaan paikalla olevien osallistujien kesken. Kahvitarjoilu (1 e). Kuntopiirin jälkeen voi jatkaa aluetoimistolle ja ottaa omat eväät mukaan. Esittelijänä Jaana Marttila. Paikalla kaksi yleistulkkiä. Ilmoittaudu Anitalle viimeistään ma 4.10.

Heppapäivä Vantaalla

Ke 13.10. kello 11–14. Vantaanpuistontie 13, Vantaa. Ohjelmassa mm. hevosten hoitamista, ratsastusta ja taluttamista. Omat eväät mukaan. Ratsutallista saa kahvia 2,30 e tai teetä 1,50 e. Ilmoita Anitalle, juotko kahvia vai teetä. Pukeutuminen sään mukaan. Ohjaajana toimii pararatsastuksen ohjaaja Hanna Lindy. Ilmoittaudu Anitalle viimeistään to 7.10.

Pannu kuumana ja ICT-palvelut

To 14.10. klo 10–12 Helsingin aluetoimisto. Yhdessäoloa asiakkaiden kanssa, keskustelua, kahvittelua, tiedonvaihtoa. Mukana ohjaaja Anita Palo ja ICT-päällikkö Marko Vainioma ja/tai ICT-asiantuntija Kimmo Rouvinen. Ota oma laitteesi tarvittaessa mukaan.

Kahvitarjoilu (1 e). Induktio. Kaksi yleistulkkiä. Tilaa tarvittaessa oma tulkki. Tervetuloa! Tilaisuuden jälkeen voi ruokailla omakustanteisesti lirkissä ja jatkaa kuntopiiriin. Ilmoittaudu Anitalle viimeistään ma 11.10.

Ulkoilupäivä Tammistossa

Ti 26.10. klo 10–14. Kirkkotie 45, Vantaa. (Pyhän Laurin kirkko). Kävelyä ja historiakatsaus Helsingin pitäjän kirkonkylän kohteisiin. Halutessa vierailu kahvila Laurentiukseen, Vaasan Leipomomyymälässä tai muissa kohteissa. Vetäjänä Jaana Marttila. Mukana ohjaaja Anita Palo. Ei yleistulkkia. Tilaa tarvittaessa oma tulkki. Ilmoittaudu Anitalle viimeistään ma 25.10. kello 12.

Kauneuspäivä

La 13.11. klo 10–18 Helsingin aluetoimisto. Jalkahoitoa, hierontaa, tukan leikkausta, kasvohoitoa ja käsihoitoa. Hoidot ja hinnat ohjaaja Anita Palon lähettämästä sähköpostista. Paikalla kaksi yleistulkkiä. Tilaa tarvittaessa oma tulkki. Kahvitarjoilu (1 e). Omat eväät mukaan. Ilmoittaudu Anitalle to–to 21.10.– 4.11. aikana (viikot 42–44).

Käytännön asiat

Tule paikalle vain terveenä! Muista turvavälit ja huolehdi käsihygieniasta.

Oman kasvomaskin käyttöä suositellaan. Iiriksessä edellytetään maskin käyttöä. Ainoastaan terveydellisistä syistä sen käytöstä voi kieltäytyä. Jos olet saanut rokotteet, käytä siitä huolimatta kasvomaskia.

Ohjaaja Anita Palo on syyslomalla pesu 15.–24.10. Hyvää syksyä kaikille! Yhteystiedot: anita.palo@kuurosokeat.fi, tekstiviestit tai WhatsApp 040 8377 896, Facebook: Helsingin kuurosokeiden Toimintapäivät

Sekalaista

Tietovisan vastaukset

1. Jean Sibelius 2. Biafra 3. Puola 4. Sagrada Familia 5. Te Deum

Marraskuun Tuntosarvi

Lähetä ilmoitukset viimeistään 13.10. osoitteeseen: viestinta@kuurosokeat.fi Lehti ilmestyy vk 44 (1.–5.11.). Jätä lehteen marraskuun ja joulukuun ilmoitukset, sillä seuraava Tuntosarvi ilmestyy vasta tammikuussa. Joulukuussa julkaistaan Toimintakalenteri 2022.

Majoitus ja ruokailu Toimintakeskuksella

Jos haluat ruokailla Kuurosokeiden Toimintakeskuksella, ota yhteys keittiöön: keittio@kuurosokeat.fi. Jos haluat majoittua Toimintakeskuksella tai kysyä Erätuvan majoituksesta, ota yhteys: majoitus@kuurosokeat.fi. Muista ennakoita ja kysyä ajoissa. ■

Suomen Kuurosokeat ry:n historian kohokohtia. Taiteilija: Aarne Pirkola. ■

Suomen Kuurosokeat ry täyttää 50 vuotta

Voit tukea toimintaamme itsellesi sopivalla tavalla:

- tule mukaan vapaaehtoistoimintaan
- tee kertalahjoitus
- tee testamenttilahjoitus
- tee merkkipäivälahjoitus
- tee säännöllinen kuukausilahjoitus

Tili: FI56 5541 2820 0125 82, OKOYFIHH

Rahankeräyslupa: RA/2018/719, lupa on voimassa 01.01.2019–
31.12.2021 koko Suomen alueella Ahvenanmaata lukuun ottamatta.

Kysy lisätietoja Janikalta: janika.lanne@kuurosokeat.fi tai 040-6512511

